

Parduotuvė pilna garsų. Automatinių durų skambučių įėjus pirkėjams ir per kabelinę garso transliaciją naujas prekes reklamuojančių televizijos įžymybių balsų. Pardavėjų šūksnių ir brūkšninių kodų skenerių pypsėjimo. Į krepšius kraunamų prekių dunksėjimo, duonos maišelių šiugždėjimo ir po parduotuvę žingsniuojančių kulniukų kauksėjimo. Šie garsai susilieja ir, virtę vientisu kombinio* garsu, be paliovos virpina man ausų būgnelius.

*„Kombini“ – sujaponintas trumpinys iš „convenience store“ (*angl.*) – visą parą veikiančios nedidelės maisto, spaudos, tabako ir būtiniausių buitinių prekių parduotuvės, taip pat prekiaujančios bilietais į kultūros ir sporto renginius, priimančios mokesčius už įvairias paslaugas, teikiančios pašto bei kurjerių tarnybų paslaugas. Dažnai įkuriamos prie viešojo transporto mazgų, geležinkelių ir autobusų stotyse, verslo centruose, biurų ir daugiabučių kvartaluose. (Čia ir toliau – *vert. past.*)

Pakeliu galvą išgirdusi tylų dunkstelėjimą, kai iš vitrinos paėmus plastmasinį buteliuką į jo vietą automatiškai atrieda kitas. Mano kūnas įsitempia atsiliepdamas į šį garsą – daugelis pirkėjų šaltuosius gėrimus pasiima paskiausiai ir eina tiesiai prie kasos. Įsitikinusi, kad pirkėja su mineralinio vandens buteliuku rankose dar renkasi desertą, nuleidžiu akis prie darbo.

Rankiodamas informaciją iš gausybės po parduotuvę pasklidusių garsų, mano kūnas dėlioja ką tik į parduotuvę pristatytus nigirius*. Šiomis rytinėmis valandomis daugiausia perka nigirių, sumuštinių ir sality. Priešais mane valandinė darbuotoja Sugavara nešiojamu skeneriu tikrina prekes. Tvarkingai rikiuojau automatų pagamintus švairius maisto produktus. Į patį vidurį dviem eilėmis dedu naują prekę – nigirius su menkių ikry ir sūrio įdaru, iš abiejų jų pusių dviem eilėmis dėlioju mūsų parduotuvėje geriausiai perkamus su tunų ir majonezo įdaru, o iš kraštų – nelabai paklausius su džiovintų tuniukų drožlėmis. Svarbiausia – greitis, mano galva beveik neveikia, kūnui nurodymus duoda manyje seniai įsišaknijusios taisyklės.

Išgirdusi silpną smulkių monetų žvangtelėjimą, atsisuku ir nukreipiu žvilgsnį į kasą. Metalų skambesiui

* Ryžių kukuliai. Gaminami su specialiai paruoštų daržovių ir jūrų gėrybių įdara, būna įvynioti į džiovintus jūrų dumblius. Japonijoje labai populiarius užkandis.

esu itin jautri, nes daugelis delnuose ar kišenėse monetomis žvanginančių pirkėjų skuba nusipirkti cigarečių ar laikraščių. Kaip ir tikėjau, matau prie kasos stoviniuojantį vyriškį, vienoje rankoje laikantį skardinę kavos, o kitą įsikišusį į kišenę. Skubiai perėjusi per parduotuvę, įstumių savo kūną už prekystalio su kasa ir pasitempusi laukiu kliento, kad jo nesugaišinčiau.

– Sveiki atvykę, labas rytas!

Linktelėjusi paimu vyro ištiestą skardinę kavos.

– Ir dar pakelį penkto numerio cigarečių.

– Minutėlę.

Mikliai ištraukusi mentolinį „Marlboro Lights“, skenuoju pakelį.

– Prašome priliesti asmens tapatybės kortelę.

Pastebėjusi, kad vyrui priglaudus prie ekrano kortelę, jo žvilgsnis slysteli į vitriną su greituoju maistu, liaujuosi dirbusi pirštais. Galėčiau jo paklausti: „Ar dar ko nors pageidautumėte?“, tačiau matydama, kad pirkėjas dvejoja, paprastai atsitraukiu per žingsnį ir laukiu.

– Ir dar amerikietišką dešrainį.

– Tuoj pat. Dėkui, kad perkate.

Nusivaliusi rankas dezinfekuojamoju skysčiu, atidarau vitriną ir vynioju amerikietišką dešrainį.

– Ar šaltą gėrimą ir karštą maistą supakuoti į atskirus maišelius?

– Ne, nereikia. Sudėkit kartu.

Mikliai dedu skardinę kavos, pakelį cigarečių ir amerikietišką dešrainį į S dydžio maišelį. Tuo metu monetas kišenėje žvanginės vyras, tarsi kažką prisiminęs, tiesia ranką į vidinę švarko kišenę.

Iš šio judesio akimirksniu sumoju, kad jis mokės elektroniniais pinigais.

– Mokėsiu „Suica“*.

– Gerai. Prašome priliesti kortelę čia.

Automatiškai nuskaitęs menkiausią pirkėjo gestą ar žvilgsnį, mano kūnas veikia atitinkamai. Akys ir ausys yra jautrūs sensoriai, pagaunantys mažiausius pirkėjų judesius ar ketinimus. Atidžiai save kontroliuodama, kad neimčiau stebėti pirkėjų akyliau, negu to reikia, ir jų netrikdyčiau, pagavusi reikiamą informaciją, imu mikliai darbuotis rankomis.

– Štai jūsų čekis. Dėkoju!

Paėmęs čekį vyras tarsteli „Ačiū“ ir išeina.

– Dėkoju, kad palaukėte. Sveiki atvykę, labas rytas.

Linkteliu kitam pirkėjui, moteriai, laukusiai eilėje. Jaučiu, kad laikas, vadinamas rytu, šioje švytinčioje dėžutėje teka sklandžiai.

Už išblizginto, be menkiausių pirštų atspaudų lan-go stiklo matyti skubantys praeiviai. Dienos pradžia.

* Viešojo transporto bendrovės JR („Japan Railways“ – Japonijos geležinkeliai, *angl.*) išankstinio apmokėjimo kortelė, kuria galima atsiskaityti už prekes kioskuose ir kai kuriose parduotuvėse.

Metas, kai pasaulis nubunda ir įsisuka jo krumpliaraciai. Esu vienas tų besisukančių krumpliaraičių. Esu pasaulio detalė ir nesustodama sukuosi šiame laike, vadinamame „rytu“.

Jau ruošiuosi bėgti toliau dėlioti nigirų, kai mane užkalbina valandinių darbuotojų vadovė Idzumi.

- Furukura, kiek anoje kasoje penkių tūkstančių jenių banknotų?

- Tiktai du.

- Oi, negerai, šiandien kažkodėl gaunam daug dešimttūkstantinių. Seife irgi mažai belikę. Pasibaigus rytiniam pikui, kai sutvarkysime prekes, iki pietų nueisiu į banką.

- Dėkoju!

Šiuo metu trūksta naktinės pamainos darbuotojų, todėl naktimis dirba parduotuvės direktorius, o dieną, tarsi būtume etatinės bendrovės tarnautojos, parduotuvę prižiūrime mudvi su Idzumi – bendraamžės valandinės darbuotojos.

- Ką gi, apie dešimtą nubėgsiu iškeisti pinigų. Ak, tiesa, šiandien pagal užsakymą atvežė inaridzušų*, aptarnauk, jeigu ateis klientų.

- Supratau!

* Sušių rūšis. Ryžiai sukemšami į aliejuje apvirtus sojų pupelių varškės - tofu - maišelius.

Laikrodīs rodo devynias trisdešimt. Metas, kai netrūkus atslūgs rytinis pikas, ir skubiai išdėliojus naujas prekes, reikės ruošti pietų antplūdžiui. Išsitiesiau, ir grįžusi prie lentynų ėmiau dėlioti nigirius.

Metas iki man užgimstant kombinio darbuotoja kažkoks miglotas, negaliu jo aiškiai prisiminti. Gimiau eilinėje šeimoje, augau priemiestyje, mylima, kaip įprasta mylėti vaikus. Vis dėlto buvau keistokas vaikas.

Pavyzdžiui, kartą, kai lankiau vaikų darželį, parke radome negyvą paukštelį. Tikriausiai kažkieno namie augintą, gražų mėlyną paukštelį. Vaikai verkė sustoję ratu aplink paukštelį užmerktomis akimis, į šoną nusuktu kaklu. Vienai mergeitei paklausus, ką su juo darysime, vikriai paėmiau jį į delną ir nunešiau prie suoliuko besišnekučiąusiai mamai.

– Kas nutiko, Keiko? Ak, paukštelis... Iš kažkur atklydo... vargšelis. Palaidokime jį, – tarė. – Ką?

– Tėtis mėgsta jakitorj*, išsikepkime šiandien.

Pamaniusi, kad manęs nenugirdo, pakartojau aiškiai tardama žodžius, tada mama loštelėjo, o šalia

* Ant iešmelių kepti vištienos gabalėliai.

sėdėjusi kito vaiko mama, matyt, irgi iš nuostabos, išpūtė akis ir nosies šnerves ir išsižiojo. Jos veidas buvo toks juokingas, kad vos nesusijuokiau, bet pamačiusi, kaip šaltai ji žvelgia man į delną, pamaniau, kad, aišku, vieno paukščio neužteks.

– Ar sugauti daugiau?

Man žvilgtelėjus į netoliese striksinčius kelis žvirblius, mama galų gale atitoko ir suriko iš visų jėgų lyg kaltindama: „Keiko!“

– Paruoškime paukšteliai kapelį ir palaidokime. Pažiūrėk, visi verkia. Tavo draugai liūdi, kad jis mirė. Gaila paukštelio, ar ne?

– Kodėl? Juk jis jau miręs.

Mano klausimas mamai atėmė žadą.

Negalėjau liautis įsivaizdavusi, kaip linksmai susėdę su tėčiu, mama ir mažąja sesute valgysime paukštelį. Tėčiui patiko jakitoris, o mes su seseria labai mėgome karaagę*. Nesupratau, kodėl negalima prigaudyti ir parsinešti namo paukštelį, kodėl reikia laidoti, užuot suvalgius.

Mama mane įtikinėjo: „Paklausyk, paukštelis toks mažytis, toks mielas. Paruoškime kapelį, visi drauge priskinkime jam gėlių.“ Galiausiai taip ir padarėme, bet aš niekaip negalėjau to suprasti. Visi sutartinai gai-

* Miltuose ar krakmole apvolioti, riebaluose virti vištienos gabalėliai.

lėjo paukštelio, raudėjo, draskė aplink žydinčias gėles, šitaip jas nužudydami. „Kokios gražios gėlės. Paukštelis turėtų džiaugtis“, – kartojo jie, ir tas buvo panašu į beprotybę.

Paukštelį užkasė duobutėje, išraustoje už tvorelės su užrašu „Eiti draudžiama“, į žemę įsmeigė kažkieko iš šiukšlių dėžės ištrauktą ledų pagaliuką ir sudėjo kalną atnašautų gėlių lavonų. „Pažiūrėk, Keiko, kaip liūdna, kaip gaila“, tarsi stengdamasi išaiškinti kelis kartus sušnabždėjo mama, tačiau man šitaip visai neatrodė.

Panašūs dalykai nutiko ne sykį. Kartą, vos pradėjau lankyti pradinę mokyklą, per fizinio lavinimo pamoką susipešė berniukai ir kilo didžiulis sąmyšis.

– Kas nors pakvieskit mokytoją!

– Kas nors juos išskirkit!

Šauksmai stiprėjo ir pamaniau, aha, reikia juos išskirti, tada puoliau į įrankių sandėliuką šalimais, pastvėriau kastuvą ir, pribėgusi prie besimušančių berniukų, trenkiau vienam per galvą. Kilo riksmas, susigriebęs už galvos berniukas sukniubo vietoje. Pamačiusi, kad jis nejuda ir vis dar laiko susiėmęs galvą, pamaniau, kad reikia sutramdyti ir kitą berniuką, bet kai jam virš galvos iškėliau kastuvą, mergaitės verkdamos ėmė šaukti:

– Keiko, liaukis! Liaukis!

Atskubėjęs ir pamatęs šiurpų vaizdą mokytojas neteko žado ir pareikalavo pasiaiškinti.

– Man sakė juos sutramdyti, tad ir sutramdžiau kaip galėdama greičiau.

Sutrikęs mokytojas sumišusiai tarstelėjo, kad negalima smurtauti.

– Bet juk visi šaukė, kad reikia juos sutramdyti. Aš tik pamaniau, kad šitaip Jamadzakį su Aokiu išskirsiu.

Mandagiai aiškinau, nesuprasdama, kodėl mokytojas pyksta, tačiau buvo nuspręsta sušaukti mokyklos posėdį, į kurį iškviėtė mamą.

Matydama, kaip mama kažkodėl susirūpinusiu veidu lankstosi prieš mokytojus ir kartoja „Atleiskite, atleiskite...“, pamaniau, kad, regis, padariau kažką neleistina, bet ką, negalėjau suprasti.

Kaip ir tąkart, kai klasėje į isteriją puolusi mokytoja trunkydama per stalą dienynu be paliovos šaukė, ir visi vaikai ėmė verkti.

– Mokytoja, atleiskite!

– Liaukitės, mokytoja!

Nepaisant susirūpinusių vaikų prašymų, ji nenusiramino, todėl nusprendusi, kad reikia ją nutildyti, pribėgusi iš visų jėgų patraukiau žemyn jai sijoną su kelnaitėmis. Apstulbusi jauna mokytoja pravirko ir nutilo.